

וכך היו כל הגורלות שבמקדש.⁽⁵⁾

ומה הן מוציאים? אצבע אחת או שתיים!

ומבאר הגמרא שרק כהן חולה, שיוצאות שתי אצבעותיו כאחת, מוציא שתי אצבעות, ולא היו מונים את שתי האצבעות, אלא רק את האדם המוציאן.

ואין מוציאים אגודל במקדש בשעת הגרלה, מפני הרמאין. שאם יראו שהמנין עומד להסתיים אצל הכהן העומד אחריהם, יוציאו אגודל ועוד אצבע כדי שהממונה יטעה למנות אותם כשנים מחמת המרחק שבין האגודל לאצבע, ועל ידי כך יסתיים המנין בהם.⁽⁶⁾

מעשה שהיו שניהם שוין, ורצין ועולין בכבש, ודחה אחד מהן את חבירו, ונפל ונשברה רגלו.

וכיון שראו בית דין שבאין לידי סכנה על ידי הריצה בכבש, התקינו שלא יהו תורמין את המזבח אלא בפיים של הצבעה ולא על ידי ריצה בכבש. [ובגמרא מפרש למה לא תיקנו מלכתחילה פיים לתרומת הדשן].

ארבע פייסות היו שם במקדש בכל יום לצורך העבודות השונות. והיו מתכנסים ארבע פעמים ביום להגרלה.⁽⁷⁾

וזה של תרומת הדשן היה הפיים הראשון!

גמרא:

והוינן בה: והא, עבודה זו של תרומת הדשן, מעיקרא קודם שקרתה התקלה במרוצתם בכבש, מאי טעמא לא תקינו לה רבנן פייסא, ככל שאר עבודות שבמקדש, שתיקנו להם מלכתחילה פייס, כמבואר להלן בפרקין.

ומתרצינן: מעיקרא סבור, מתחילה היו סבורים כיון דתרומת הדשן עבודת לילה היא, שכשירה בלילה ולא כשאר עבודות הכשרות רק ביום, לא השיבא להו לכהנים, ולא אתו, לא יבואו לריב עליה.

אך כיון דחזו שבכל זאת היא חשובה בעיניהם, והם רבים עליה, דקאתו שהגיעו כהנים רבים, ואתו, ובאים לידי סכנה, תקינו לה פייסא.

ומקשינן: והרי הקטרת איברים ופדרים

5. עיין תפארת ישראל [בועז אות ב] למה עשו גורל כזה ולא ע"י קלפי ופתקאות.

6. רש"י. והרמב"ם כתב לפי שהאגודל נוח לפשטו ולקפצו ושמה יפשוט אותו כשיראה שהמנין מסתיים קרוב אליו וע"י כן יזכה או להיפוך. פהמ"ש.

7. נחלקו הראשונים אם גם ביום הכפורים היו פייסות. לדעת בעל המאור כל הפייסות השנויות

בפרקנו היו רק בכל ימות השנה ולא ביום הכפורים שהרי כל עבודות היום אינן כשרות אלא בכהן גדול.

והרמב"ן במלחמות מקשה עליו, אם כן למה נשנה פרק זה במסכת יומא, העוסקת בעבודות יום הכפורים. ולדעתו, כל הפייסות נערכו אף ביום הכיפורים. כי פייס הראשון לתרומת הדשן והיא נעשית בכהן הדיוט משום שהיא עבודת לילה ולא ניתנו לכהן גדול אלא עבודות של יום. וכך בכל פייס היו עבודות שנעשות בכהן הדיוט.